

Rastemo skupaj

Mali raziskovalec

Počitniški naravoslovni dnevi

2019

Mali raziskovalec

18. leto med najmlajšimi

oktober 2018 – april 2019

Rdeči križ Slovenije Območno združenje (RKS OZ)

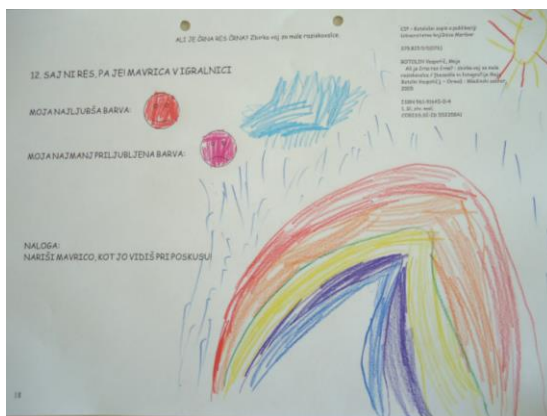
Risanje s ptičjimi peresi.

Ormož in
Medobčinska
lokalna akcijska
skupina za
preprečevanje
zasvojenosti (LAS)
na področju občin
Ormož, Središče ob
Dravi in Sveti
Tomaž uvrščata
projekta Mali
raziskovalec in
Raziskovalni tabor

med preventivne oblike dela z mladimi. Medtem ko raziskovalni tabor poteka strnjeno pet dni v času šolskih počitnic, se program Mali raziskovalec odvija tekom šolskega leta od začetka oktobra do konca aprila naslednjega koledarskega leta. Udeležba je za otroke brezplačna, prav tako so brezplačna vsa gradiva in materiali, ki jih prejmejo za delo.

Zaradi upada zanimanja za tabore naravnane v aktivno doživljanje narave ter hkratnega porasta cen, v letu 2019 nismo izpeljali tradicionalnega tabora na Treh kraljih. Na Pohorju smo bili 20 krat in v tem času tja popeljali 569 otrok. Večina se še danes spominja nepozabnega "veselega tedna pri Jakcu".

Tako Rdeči križ kot LAS se ukvarjata s primarno preventivo, ki je namenjena vsakdanjemu življenju in iskanju pozitivnih oblik življenjskih situacij in odnosov. Vsebine

Mavrica v igralnici.

Malega raziskovalca so naravoslovno in zdravstveno vzgojno obarvane, otroci skozi igro in pogovore, s pomočjo preprostih poskusov in podobnih metod iščejo odgovore na dogajanja v svetu, ki jih obdaja. Svoja opažanja beležijo (bolje rišejo) na delovne liste, ki jih prejmejo ob pričetku dejavnosti.

Zelo pomembno pri vsem tem se mi zdi, da je veliko otrok in njihovih staršev med letom poročalo o nadaljevanju poskusov ali iger doma, in s tem o prijetnem popoldanskem druženju.

Učenje skozi igro.

Dejavnost je v šolskem letu 2018 – 2019 potekala v vrtcih Ormož, Podgorci, Velika Nedelja, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi ter jo je obiskovalo 46 otrok. Zaradi ukinitve sofinanciranja projekta Zdravo življenje s strani občine Središče ob Dravi, smo dejavnost v vrtcu Navihanček pri Osnovni šoli Središče ob Dravi zaključili meseca januarja.

Igra z baloni.

Skupaj je bilo v petih vrtcih realizirano 83 srečanj.

V vrtcih smo urejali zdravstveno vzgojni kotiček, v katerem so bila na razpolago brezplačna, kvalitetna zdravstveno vzgojna gradiva iz založništva Rdečega križa

Slovenije, CINDI programa, Inštituta RS za varovanje zdravja, Zveze društev bolnikov z osteoporozo, Ministrstva za zdravje, Krke in številnih drugih. V tem šolskem letu je bilo razdeljenih skupno 1.409 enot zdravstveno vzgojnih gradiv, kar zagotovo pomeni pomemben prispevek RKS Območnega združenja Ormož in Medobčinske LAS k promociji zdravja.

Delo je bilo zastavljeno starosti primerno, otroci so se skozi igro in z izvajanjem preprostih poskusov, ob pogovorih, med izdelovanjem modelov in podobnim veliko naučili, se ob tem zabavali, ob vsem tem pa niso vedeli, da se ukvarjajo s kemijo, fiziko, matematiko, biologijo in ekologijo.

Kdo dela luknje v kruhu in najljubših piškotih?

Da lahko ukrivimo vodni curek, smo se prepričali s pomočjo naelektrenega balona, posebej zanimivi pa so bili natrgani lističi papirja in kristali sladkorja, ki so »poskakovali« vsakokrat, ko smo balon približali. Optične prevare so nam pomagale razložiti, zakaj se junaki risank gibljejo, pokalica in telefon, narejen iz dveh plastičnih lončkov pa sta v nas zbudila ugibanja, »le kako je glas prišel v naša ušesa?«

Priprava hrane za ptice pozimi.

Kaj je led in kako bi kocko ledu dvignili z enim samim

Tudi velike rastline se razvijejo iz majhnih semen.

zobotrebcem ter mnogi poskusi z vodo, so nepisana domena zimskih mescev, razen izdelave filtra za vodo, ki ga pripravimo ob svetovnem dnevu vode, ko se tudi sicer več pogovarjamo o onesnaževanju okolja ter o posledicah letega na živa bitja.

Da brez zraka ne moremo živeti, je jasno vsem, kako pa lahko zrak izkoristimo, preizkusimo z letali. Vsak izdelava dve različni in tekmovanje se prične. Katero leti višje, dalje, hitreje?

Lepi in zanimivi so barvni poskusi. Tako tisti, ki nam omogočijo, da v igralnici vidimo mavrico, kot tisti, pri katerih spremljamo barvne spremembe zaradi kemijskih reakcij.

Močerad na obisku.

Ali pa ugotavljamo, katera barvila se skrivajo v zelenem in črnem flomastu. Veliko navdušenje so poželi magneti, pa tudi »izganjanje« mehurčkov iz pecilnega praška ni kar tako. Velikokrat so otroci poskuse s pomočjo staršev ponovili tudi doma.

Posebno pozornost vsako leto posvetimo dvoživkam, saj se dvoživke danes soočajo z možnostjo izumrtja. Dvoživke so bile prvi vretenčarji na kopnem, doživele so razvoj in propad dinozavrov. Po mnenju naravovarstvenikov se Zemlja danes prvič po izumrtju dinozavrov sooča z možnostjo množičnega izumiranja vrst. Zraven bolezni, ki jih ogrožajo, je iskati vzroke tudi v poseganju človeka v njihov življenjski prostor, onesnaževanju okolja in naseljevanju tujerodnih vrst. V Sloveniji živi 19 vrst dvoživk in vse med njimi so ogrožene. V okviru dejavnosti se podrobneje srečamo z razvojnim krogom žabe in močeradam, ki v ljudeh še vedno vzbuja strah, čeprav je o njem kot ljudem nenevarni živali pisal že slovenski pisatelj in naravoslovec Fran Erjavec v drugi polovici 19. stoletja.

Dejavnost se zaradi številnih drugih aktivnosti končuje že aprila. To pa seveda ne pomeni, da se končujeta naše sodelovanje in raziskovanje. Upam, da bodo naša skupna srečanja ostala vsem v prijetnem spominu še dolgo potem, ko se bodo naše poti ločile in se bomo srečevali le še priložnostno.

Zdravstveno vzgojni kotiček.

Počitniški naravoslovni dnevi

17. mladinski raziskovalni tabor

1. do 5. julij 2019

Udeleženci: Lili, Žana, Nia, Lana, Luka, Nils
Olga, Maja

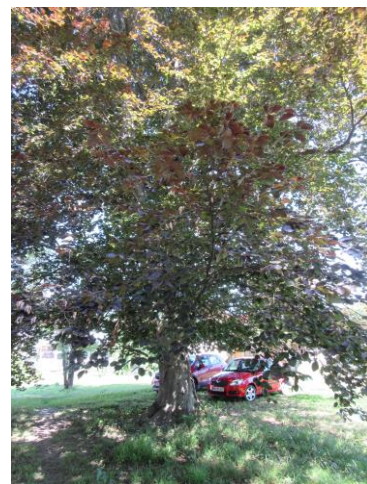
Ponedeljek, 1. julij 2019

Skrivnosti grajskega parka

Prvi dan smo se odpravili v ormoški grajski park, kjer nam je soavtorica knjižice *Skrivnosti grajskega parka*, Katarina Vaupotič, prebrala zgodbico o grofici Irmi, njeni ljubezni do parka in nenavadnih ljubljenskih, nato pa se z nami

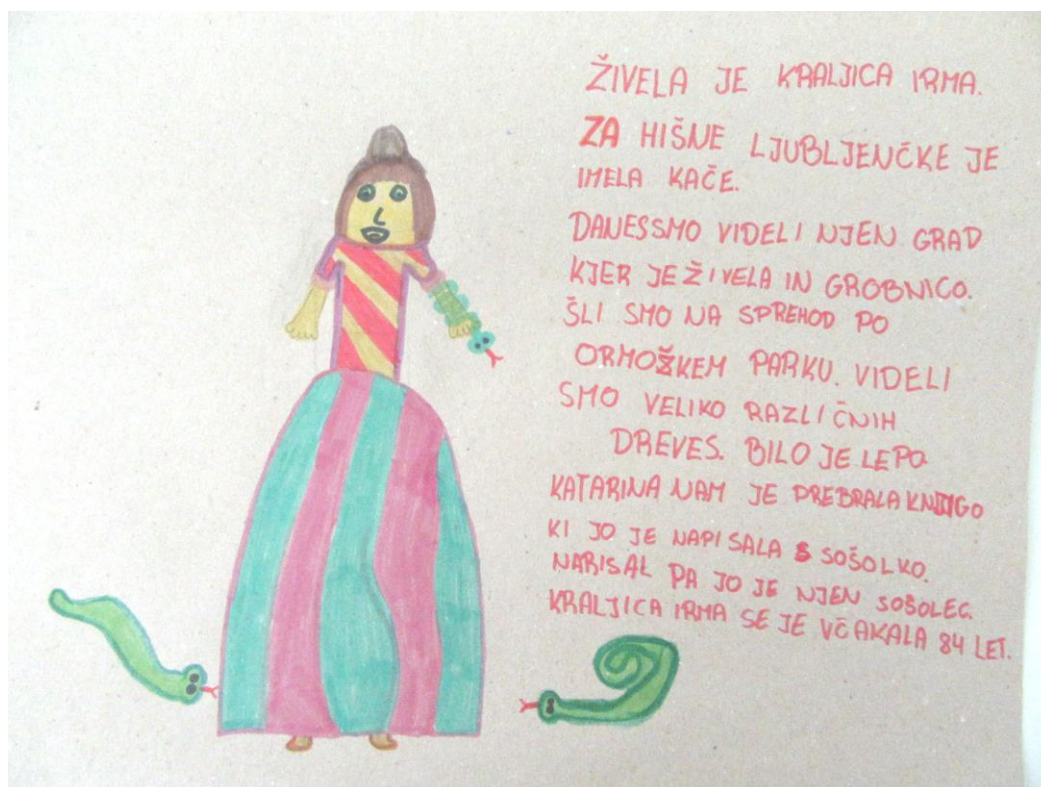
sprehodila do grajske grobnice. Po poti nazaj smo si ogledali nekatera zanimiva drevesa. Našo pozornost so najbolj vzbujala drevesa, o katerih nam je brala Katarina. Od ginkga, najstarejše živeče drevesne vrste, preko hrasta – svetega drevesa Grkov, Rimljanov in Slovanov; navadnega oreha, katerega plod je dobrodošel predvsem v kulinariki; lipe, katera si je v Sloveniji prislužila naziv narodnega drevesa, tulipanovca – priseljenca iz Severne Amerike do čudovite bukke – najbolj razširjene drevesne vrste pri nas. Bukve v ormoškem parku je posebna zaradi barve – škrlatno rdeči listi govorijo, da gre za rdečo bukev, ki jo vrtnarji vzgojijo s cepiči in debeline debla, ki opozarja, da gre za drevo častitljive starosti. Nemogoče jo bo nadomestiti takrat, ko bo zaradi vsakodnevnega parkiranja vozil pod njeno krošnjo in s tem poškodovanja podzemnih delov, začela propadati.

Ko smo se z mladimi udeleženci tabora vrnili v prijetno hladne prostore ormoškega Rdečega križa, so mladi ustvarjali na temo dneva.

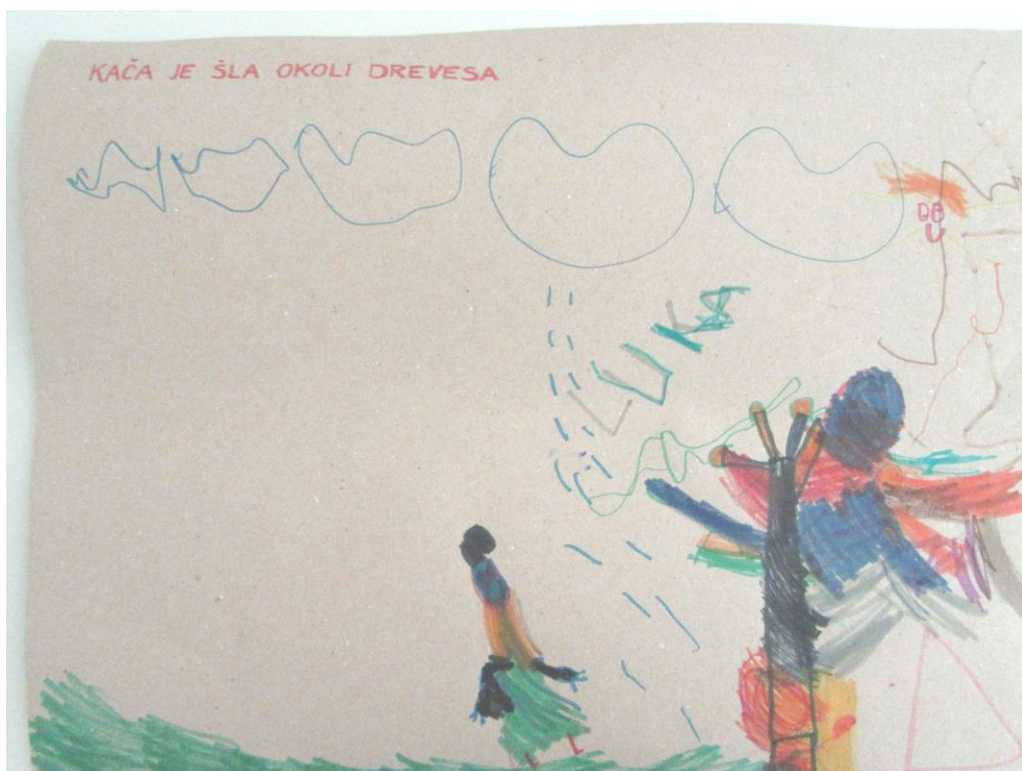
Lili, 10 let

Žana, 10 let

Nils, 9 let

Luka, 6 let

Nia, 5 let

Torek, 2. julij 2019

Druženje v muzeju

Drugi dan tabora so se udeleženci družili s strokovnimi delavci ormoške enote Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož. Na ustvarjalen način so spoznali kako se prepletajo narava, zgodovina in etnologija. Delavnico je vodila Nevenka Korpič.

Sreda, 3. julij 2019

Ogled ormoških lagun

Ormoške lagune (leta 2017 so postale naravni rezervat razglašen z vladno uredbo) so pomembno gnezdišče vodnih ptic in ključno postajališče za ptice selivke v Sloveniji. Tukaj je bilo zabeleženih že 29 gnezdečih vrst vodnih ptic, med katerimi so tudi

ogrožene in redke vrste kot so čapljica, mala tukalica, kostanjevka, polojnik, rdečenogi martinec in navadna čigra. V času selitve se redno pojavlja 30 vrst, njihovo število v

selitvenem obdobju pa lahko doseže tudi več deset tisoč ptic, med katerimi so najštevilčnejši močvirski martinci in togotniki (vir: <http://ptice.si/naravovarstvo-in-raziskave/naravni-rezervati/ormoske-lagune/>).

Ornitolog Dominik Bombek je skupino popeljal po učni poti skozi gozd, kjer je mladim predstavil bogato rastlinstvo in živalstvo, poseben poudarek pa je posvetil ptičjemu petju in oglašanju ter opazovanju z daljnogledom. Otroke pa so najbolj navdušili vodni bivolji, ponica Robida, koze in mlaka na končni postaji.

Četrtek, 4. julij 2019

Ali lahko človek leti kot ptica?

lahko tudi človek poletel kot ptica?

Četrty dan tabora smo se odpravili na letališče v Moškanjce. Tja in nazaj smo potovali z vlakom, kar je predstavljalo svojevrstno doživetje. Ogledali

smo si motorni in jadralni hangar ter opazovali poletanje in pristajanje letala Cessna. Posebno pozornost otrok je pritegnil tudi mački mladiček Čarli, ki jih je spremljal na vsakem koraku.

Petek, 5. julij 2019

Krmilnica za metulje

Je resnično že konec delovnega tedna? Zadnji dan tabora je bil posvečen pogovoru o metuljih. Udeleženci so spoznali razvojni krog metulja, različne vrste so si ogledali v literaturi, v živo pa so se srečali z gosenicami sviloprejk. Za zaključek so izdelali krmilnico za žuželke ter pogumno odgovarjali na novinarska vprašanja novinarke Urške Maučič.

Bilten

Rastemo skupaj

Mali raziskovalec

Počitniški naravoslovni dnevi

Izdala:

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje
zasvojenosti na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in
Sveti Tomaž

Zanjo:

Stanislav Ivanuša

Besedilo:

Maja Botolin Vaupotič

Fotografije:

Maja Botolin Vaupotič, Olga Popov

Risba na naslovnici:

Katarina Vaupotič

Tisk:

Tiskarna Ekart

Naklada:

200 izvodov

Ormož, avgust 2019